

НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЖУРНАЛ «ОБЛІК І ФІНАНСИ»
УНІВЕРСИТЕТ ШРИВІДЖАЯ (ІНДОНЕЗІЯ)
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ В ЕПОХУ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(24 грудня 2021 р., м. Київ)*

Посвідчення УкрІНТЕІ № 941 від 23 листопада 2021 року

Київ
ТОВ «ВІПО»
2021

Матеріали публікуються в авторській редакції

Рекомендовано до друку Редакційною колегією
журналу «Облік і фінанси» (протокол № 10 від 28.12.2021 р.)

Розвиток економічної науки в епоху глобальних викликів:
Р 64 матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (24 грудня 2021 р.; м. Київ) /
Відпов. за вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2021. 120 с.

Вміщені у збірнику доповіді торкаються теоретичних і практичних аспектів розвитку економічної науки в епоху глобальних викликів. Зокрема, серед об'єктів наукових досліджень: механізми та методи антикризового управління, гейміфікація бізнес-процесів, екологічний облік, бюджетна підтримка та державні закупівлі, методи фінансового шахрайства, криптовалюта, інноваційні технології, цифровізація управлінських процесів, кадрова політика та інші.

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком економічної науки.

Development of economic science in the era of global challenges:
Conference proceeding (December 24, 2021; Kyiv) / Ed. by
S. Ostapchuk. Kyiv: "VIPO" LLC, 2021. 120 p.

The reports of the participants of this conference concern the theoretical and practical aspects of the development of economic science in the era of global challenges. In particular, among the objects of research: mechanisms and methods of crisis management, gamification of business processes, environmental accounting, budget support and public procurement, techniques of financial fraud, cryptocurrency, innovative technologies, digitalisation of management processes, personnel policy and others.

The conference proceedings are intended for scientists, practitioners, teachers, graduate students and students of economic specialities, and a wide range of readers interested in the development of economic science.

Список використаних джерел:

1. Офіційна сторінка Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
2. Офіційна сторінка Європейського центрального банку. URL: <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>
3. Euro Dollar Exchange Rate. URL: <https://tradingeconomics.com/euro-area/currency>
4. Європейська стратегія відновлення. URL: <http://uwea.com.ua/ru/news/entry/evropejskaya-strategiya-vosstanovleniya-dlya-stimulirovaniya-razvitiya-vie/>
5. EU launches world's largest green bond issuance to date. URL: <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/eu-launches-worlds-largest-green-bond-issuance-to-date/>

ЛЕГА О.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет

ЯЛОВЕГА Л.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет

ПРИЙДАК Т.Б., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет

РОЛЬ ЄДИНОГО ПОДАТКУ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Малий бізнес, домінуючи за чисельністю та обсягами виробництва, забезпечує гнучкість та стійкість економічної системи, наближує її до потреб конкретних споживачів. Водночас виконується соціальна функція – надання робочих місць та джерело доходу для значних прошарків населення. Функціонування суб'єктів малого підприємства та фізичних осіб-підприємців супроводжується позитивним ростом податкових надходжень до місцевих бюджетів (єдиний податок).

Аналіз структури діючих ФОП за видами економічної діяльності (табл. 1) показав, що у відсотках до загальної кількості суб'єктів господарювання відповідного виду найбільша частка припадає на ФОП у сфері надання інших видів послуг – у 2010 році 96,4 %, у 2020 році – 97,2 % та торгівлі, ремонту автотранспортних засобів – відповідно 90,8 та 88,1 %.

Таблиця 1

Структура діючих фізичних осіб-підприємців за видами економічної діяльності у 2010 та 2020 рр., %

Вид економічної діяльності	у % до загального показника суб'єктів господарювання відповідного виду діяльності		У % до загальної кількості одиниць	
	2010 р.	2020 р.	2010 р.	2020 р.
Сільське, лісове та рибне господарство	36,9	32,6	1,7	1,5
Промисловість	68,5	62,2	5,9	5,8
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів	90,8	88,1	61,5	57,9
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	90,7	82,1	7,4	5,0
Тимчасове розміщування й організація харчування	80,5	89,3	2,3	4,0
Фінансова та страхова діяльність	60,3	59,7	0,6	0,4
Операції з нерухомим майном	45,2	61,6	1,4	3,7
Професійна, наукова та технічна діяльність	73,3	78,8	5,0	6,9
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	77,9	64,9	3,1	2,2
Освіта	77,4	83,6	0,5	0,9
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	74,3	80,3	0,8	1,9
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	82,5	85,2	0,5	0,8
Надання інших видів послуг	96,4	97,2	6,8	7,1
Будівництво	49,2	44,4	2,1	1,6
Інформація та телекомунікації	67,9	68,1	0,5	0,4
Усього	82,7	81,1	100,0	100,0

Джерело: узагальнено на підставі [1].

У структурі діючих ФОП переважає частка підприємців у сфері саме торгівлі та ремонтних послуг для автотранспортних засобів, у 2010 році 61,5 %, у 2020 р. – 57,9 %.

Станом на 01.01.2020 р. в Україні 80,4 % складають фізичні особи-підприємці в загальній кількості суб'єктів господарювання. В динаміці кількість ФОП зменшилася на 1,7 % порівняно з 2015 р. Найбільша частку ФОП зареєстрована у Чернівецькій області, в середньому за 2015 – 2019 рр. – 91,2 %, Закарпатській області відповідно – 88,9 %, Хмельницькій області – 88,5 %, що, на нашу думку, пов'язано з територіальним розміщенням. Найменша частка фізичних осіб-підприємців зареєстрована в м. Києві, в середньому за досліджуваний період – 65,7 %.

Значну роль малі підприємства відіграють в розвитку регіонів та забезпеченні соціальних потреб населення. Для органів місцевого самоврядування найбільшим мотиваційним фактором підтримки суб'єктів малого підприємництва та фізичних осіб-підприємців є сплата податкових надходжень – доходів місцевих бюджетів. Розглянемо структуру єдиного податку (ЄП) у складі податкових надходжень місцевих бюджетів в розрізі областей України (рис. 1, табл. 2).

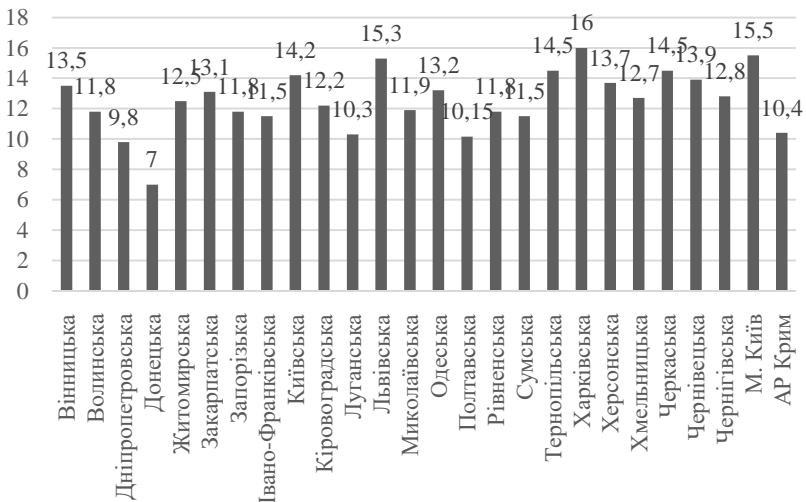

Рис. 1. Єдиний податок у податкових надходженням до місцевих бюджетів станом на 01.11.2021 р., %

Джерело: узагальнено на підставі [2].

Таблиця 2

Аналіз надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів за даними зведеного бюджету України (станом на 01.11.2021 р.)

Область	Єдиний податок		
	з юридичних осіб	з фізичних осіб	4 групи (с.- г. товаровиробників)
Вінницька	10,1	67,5	22,5
Волинська	10,3	79,7	10,0
Дніпропетровська	12,9	76,2	10,9
Донецька	11,5	69,0	19,5
Житомирська	10,4	76,6	13,1
Закарпатська	12,6	86,3	1,2
Запорізька	12,2	71,9	15,9
Івано-Франківська	14,3	80,4	5,3
Київська	10,8	80,1	9,1
Кіровоградська	7,7	49,4	42,9
Луганська	9,1	50,5	40,4
Львівська	13,3	84,2	2,5
Миколаївська	12,0	62,9	25,2
Одеська	16,0	69,7	14,2
Полтавська	11,7	63,0	25,3
Рівненська	13,7	76,2	10,1
Сумська	9,7	62,8	27,4
Тернопільська	12,7	66,7	20,6
Харківська	13,1	76,9	10,0
Херсонська	13,7	60,1	26,2
Хмельницька	11,0	63,9	25,1
Черкаська	10,2	65,9	24,0
Чернівецька	11,8	81,6	6,6
Чернігівська	10,2	69,5	20,3
М. Київ	18,6	81,4	0,0
АР Крим	0	39,2	60,8

Джерело: узагальнено на підставі [2].

За даними проведених розрахунків встановлено, що в середньому у структурі податкових надходжень єдиний податок складає 12,5 %, найвищими є показники у Харківській, Львівській областях та м. Києві. Юридичними, особами сплачено 11,5 % в середньому єдиного податку до місцевих бюджетів, фізичними особами відповідно 69,7 %, сільськогосподарськими підприємствами – платниками єдиного податку 4 групи 18,8 відсотків.

Забезпечення балансу органів місцевого самоврядування та малого бізнесу вбачаємо через:

- а) розробку регіональної програми розвитку малого підприємництва;
- б) інформаційно-консультативну підтримку у сфері юридичних, організаційних, облікових питань та оподаткування бізнесу;
- в) удосконаленні підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів для суб'єктів малого підприємництва;
- г) фінансовій підтримці, зокрема інноваційних проєктів, підприємств, які виробляють екологічно чисту продукцію тощо.

Список використаних джерел:

1. Казначейська служба України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua> (дата звернення 20.12.2021).
2. Державна служба статистики: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 20.12.2021).

МАКУРІН А.А., *к.е.н., доцент,*
доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ

На початку 2018 року ринкова капіталізація криптовалют досягла свого піку. Криптовалютами не можна нехтувати в плані залучення до частки багатства як держави, так і окремих суб'єктів. Основною практичною проблемою при визначенні відповідного обліку можна вважати розбіжність підходів до трактування криптовалюти, що надалі накладає свій відбиток на методи обліку, які мають величезний вплив на фінансові ринки. Посилюється асиметрія інформації між керівництвом та зацікавленими сторонами, що надалі впливає на управління доходами при нерегульованості обліку. Класифікація таких активів та подальша їх оцінка має величезні наслідки не тільки для суб'єкта господарювання який звітує, а й для економіки держави в цілому. На рисунку 1 наведено найкращу ефективність пар криптовалют на початок 2020 року.

Для кращого розуміння створення об'єкта обліку, такого як криптовалюта доцільним є аналіз процесу майнінгу з виокремленням певних калькуляційних статей витрат та розгляд основних етапів з яких формується діяльність суб'єктів господарювання на ринку криптовалют.